

Nieuw Haags Peil van 1 oktober 2006

De afgelopen week hebben zich forse verschuivingen voorgedaan. Na de algemene beschouwingen staan CDA en PvdA inmiddels vrijwel gelijk. Er is nu nog maar een zetel verschil. Het CDA is drie zetels gestegen, waarvan 2 ten nadele van de VVD. De PvdA daalde 1 zetel. De SP is 2 zetels naar boven gegaan en D66 en de Partij voor de Vrijheid zijn 1 zetel gedaald.

Daarmee is aan de start van de verkiezingscampagne, met zoveel verkiezingscongressen dit weekend, een boeiende uitgangssituatie ontstaan. Het lijkt erop dat de scheiding tussen "links" en "rechts" groot is, dus weinig overgangen tussen links en rechts of andersom. De kans dat CDA+VVD 76 zetels gaan halen lijkt klein te zijn. Evenzeer is de kans klein dat PvdA+SP+ Groen Links 76 zetels zullen halen. En dat maakt de kans heel groot dat de verkiezingen volledig in het licht komen te staan van de tweestrijd PvdA-CDA, of beter gezegd, Bos-Balkenende. Wie wordt de premier?

De ervaring leert dat zeer kort voor de verkiezingen degenen die tot dan toe niet CDA of PvdA van plan waren te stemmen toch gaan nadenken of ze met hun stem invloed op deze tweestrijd kunnen uitoefenen (startegisch stemmen). Bij de meeste partijen geeft 20 tot 30% van de kiezers aan in de kans groot te achten dat ze in het geval van een nek-aan-nek strijd hun stem op CDA of PvdA zullen uitbrengen. Dus als ook half november CDA en PvdA dicht bij elkaar liggen dan is de kans groot dat er een beweging zal komen van de andere partijen in de richting van CDA en PvdA. De VVD en SP zijn de partijen die daar het grootste arsenaal voor hebben (omdat ze nummer 3 en 4 in grootte zijn). Dit zou zelfs kunnen leiden tot een score van 50 zetels of hoger.

Landelijke peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2003	Week 39 2004	Week 39 2005	5/3/06	24/9/06	1/10/06
CDA	44	28	33	33	38	41
PvdA	42	55	47	50	43	42
VVD	28	17	22	22	31	29
Lijst Vijf Fortuyn	8	1	1	0	0	0
Groen Links	8	9	10	9	7	7
SP	9	15	18	19	16	18
D66	6	4	4	2	2	1
ChristenUnie	3	5	7	5	6	6
SGP	2	2	2	2	2	2
PvdDieren	0	1	0	1	0	0
PvdVrijheid	0	13	6	7	3	2
Andere partij/Een NL	0				2	2
Totaal	150	150	150	150	150	150
CDA+VVD	72	45	55	55	69	70
PvdA+SP+Groen Links	59	79	75	78	66	67

In de onderstaande tabel is de nieuwe stand te zien van de tweestrijd tussen Bos en Balkenende alsmede het potentiële aantal kiezers dat over zou kunnen gaan naar CDA en PvdA als het echt op een nek-aan-nek strijd aankomt. Ten opzichte van begin september is er weinig veranderd. Per saldo lijkt de positie van Balkenende iets verbeterd te zijn.

Op wie zou u uw stem uitbrengen als u de Nederlandse premier zou mogen kiezen en de keuze is tussen Wouter Bos en Jan Peter Balkenende?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	7-3-2006	4-7- 2006	18-8- 2006	5-9- 2006	29-9- 2006
Wouter Bos	48%	45%	46%	40%	40%
Jan Peter Balkenende	36%	45%	46%	53%	53%
Weet niet/geen antwoord	16%	10%	9%	7%	7%
Total	100%	100%	100%	100%	100%

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Stemt nu	Stemgedrag Tweede Kamer 2003						
	Wilders	LPF	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks
Wouter Bos	9%	18%	3%	5%	45%	94%	83%	78%
Jan Peter Balkenende	68%	71%	92%	90%	35%	3%	7%	11%
Weet niet/geen antwoord	23%	11%	6%	4%	20%	3%	10%	11%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Wat is uw reactie als de uitslag van de volgende verkiezingen leidt tot een voortzetting van het premierschap van Jan Peter Balkenende?

verticaal gepercenteerd naar	4-7-2006	18-8-	5-9-	29-9-					
		2006	2006	2006	2006				
(Heel) positief	32%	28%	35%	39%					
Midden	26%	32%	27%	27%					
(Heel) negatief	42%	40%	38%	34%					
Total	100%	100%	100%	100%					
verticaal gepercenteerd naar	Stemt nu	Stemgedrag Tweede Kamer 2003							
	Wilders	LPF	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	
(Heel) positief	37%	43%	57%	73%	22%	2%	3%	5%	
Midden	44%	35%	41%	20%	36%	23%	16%	35%	
(Heel) negatief	20%	20%	2%	6%	41%	75%	81%	60%	
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Wat is uw reactie als de uitslag van de volgende verkiezingen leidt tot het premierschap van Wouter Bos?

verticaal gepercenteerd naar	4-7-2006	18-8-	5-9-	29-9-					
		2006	2006	2006	2006				
(Heel) positief	22%	24%	20%	22%					
Midden	41%	37%	36%	35%					
(Heel) negatief	37%	39%	44%	42%					
Total	100%	100%	100%	100%					
verticaal gepercenteerd naar	Stemt nu	Stemgedrag Tweede Kamer 2003							
	Wilders	LPF	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	
(Heel) positief	0%	7%	2%	1%	15%	65%	26%	38%	
Midden	20%	26%	24%	38%	54%	32%	64%	53%	
(Heel) negatief	80%	67%	75%	60%	32%	3%	10%	9%	
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Stel dat vlak voor de volgende verkiezingen blijkt dat net een nek-aan-nek strijd tussen net CDA en de PvdA is om de grootste partij te worden. Hoe groot is dan de kans dat u op het CDA/ op de PvdA zult stemmen?

percentage van totaal aantal Nederlanders	Totaal	Stemt nu							
		Wilders	Een.NL	VVD	CDA	ChrUnie	PvdA	SP	GrLinks
CDA 5-9	26%	12%	12%	32%	97%	31%	0%	0%	0%
CDA 29-9	27%	23%	14%	27%	97%	16%	0%	0%	0%
PvdA 5-9	23%	0%	0%	0%	0%	0%	94%	22%	17%
PvdA 29-9	22%	0%	0%	0%	0%	0%	93%	22%	13%